

Kultur- og kirkedepartementet

Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 2008/333
MAB TOTV 528.4

Dato: 07.04.2008

Påpekning - konkurranseloven § 9 første ledd bokstav e - opphevelse av formidlingsplikten

Konkurransetilsynet skal i henhold til konkurranseloven § 9 første ledd bokstav e føre tilsyn med konkurransen i de forskjellige markeder, påpeke konkurransebegrensende virkninger av offentlige tiltak, og fremme forslag med sikte på å styrke konkurransen og lette adgangen for nye konkurrenter.

Konkurransetilsynet vil med dette påpeke et forhold av konkurransemessig betydning vedrørende formidlingsplikten kabeleiere har over for TV2, jf kringkastingsforskriften § 4-2.

Kringkastingsloven § 4-3 gir forskriftshjemmel for å etablere formidlingsplikt for visse fjernsynssendinger i nett som kan formidle kringkastingsendinger. Regelen er teknologinøytral i forhold til hvilke nett som kan pålegges formidlingsplikt. Dette innebærer at lovhjemmelen ikke har noen begrensninger i forhold til hvilke nett som kan pålegges formidlingsplikt. Med hjemmel i kringkastingsforskriften § 4-2 er det likevel kun fastsatt formidlingsplikt for videresending av kringkastingsendinger i kabelnett. Formidlingsplikten omfatter fjernsynssendingene til NRK, TV 2 og lokalfjernsyn med konsesjon. Denne påpekningen retter seg kun mot formidlingsplikten knyttet til TV 2.

Konkurransetilsynet har siden høsten 2007 gjennomført en generell undersøkelse av konkurranseforholdene i tv-markedet. Et forhold som flere parter har tatt opp med tilsynet er at kabel-TV-distributørene betaler langt mindre for rett til å formidle TV2 i forhold til distributører på andre plattformer som satellitt (DTH) og IP-TV formidlet over fiberkabel. Også i forhold til det digitale bakkenettet er det en betydelig prisforskjell. Formidlingsplikten for kabel-TV-distributørene oppgis som en viktig årsak til forskjellen i prisnivå mellom plattformene. Kabel-TV-distributører har argumentert med at så lenge de er ilagt formidlingsplikt må det tas betydelig hensyn til det ved fastsettelsen av vederlaget. Basert på det eksisterende prisnivået synes det som om denne argumentasjonen i stor grad har fått gjennomslag. Også Kabelvistnemnda synes i sin praksis å ta hensyn til at formidlingsplikt er en relevant faktor å vektlegge når prisnivået for distribusjon skal fastsettes, jf Kabelvistnemndas vedtak i forente saker nr 5/2004 og 6/2004 om fastsettelse av vilkår for videresending av kringkastingsendinger i kabelnett, side 21.

Konkurransetilsynet har behandlet en klagesak fra Lyse Tele AS, der Lyse Tele AS anfører at de prisdiskrimineres i forhold til tradisjonelle kabel-TV-distributører.¹ Lyse Tele AS benytter fiberkabler som overføringsmedium for TV-signaler, i motsetning til tradisjonelle kabeloperatører som benytter koaksialkabel. Formidlingsplikten etter kringkastingsforskriften §

¹ Offentlig versjon av tilsynets avgjørelse i sak 2006/1104 følger vedlagt.

4-2 omfatter trolig bare operatører innen tradisjonelle kabelnettverk, sml Konkurransetilsynets avgjørelse i sak 2006/1104. IP-TV distributører som benytter fiberkabler omfattes dermed sannsynligvis ikke av formidlingsplikten etter kringkastingsforskriften § 4-2.

Tradisjonelle kabelnett har potensielt hatt stor betydning for å sikre utbredelsen av allmennkringkasterne siden en svært høy andel av norske abonnenter bruker tradisjonelt kabelnett som tv-leverandør. Dette har også vært den kulturpolitiske begrunnelsen for innføring av formidlingsplikt. Samtidig har begrunnelsen for formidlingsplikten i forhold til TV 2 neppe lenger den samme relevans i forhold til behovet for å sikre distribusjon. Konkurransetilsynets gjennomgang av TV-markedet har vist at kanalen fremstår i dag som så attraktiv for distributørene at det neppe er behov for en regulering for å sikre formidling. Dette vises også ved at man ikke har benyttet hjemmelen i kringkastingsloven § 4-3 til å ilegge formidlingsplikt for TV 2 på andre plattformer.

Konsekvensen av dette er at den kulturpolitiske begrunnelsen for formidlingsplikt ikke synes å passe på dagens situasjon. Det virker derfor ikke hensiktsmessig å videreføre formidlingsplikten for tradisjonelle kabelnettverk i forhold til TV 2. Samtidig synes det som om formidlingsplikten rent faktisk har medvirket til at prisnivået for distributører i tradisjonelle kabelnettverk er betydelig lavere enn på de øvrige plattformene.

Forskjellen i prisnivå vil kunne gi kabeldistributørene en konkurransefordel i forhold til andre plattformer ved at kostnadene til innkjøp av kanaler blir lavere. Kostnadene til innkjøp av TV 2 utgjør etter tilsynets erfaring en betydelig del av kostnadene til kjøp av innhold hos distributører på andre plattformer enn kabel. Når rammevilkårene mellom plattformene er ulike vil det kunne føre til at det blir investert mer der prisnivået på en kostnadsfaktor er lavest. Dermed vil formidlingsplikten kunne bidra til at kabelplattformen får en fordel den ellers ikke ville hatt i konkurransen med andre plattformer. Resultatet kan bli at utviklingen av plattformene påvirkes av en offentlig regulering som det ikke lenger synes å være en aktuell kulturpolitisk begrunnelse for.

Det er på bakgrunn av markedsforholdene etter tilsynets oppfatning ikke grunnlag for eventuelt å vente med å oppheve formidlingsplikten til TV 2s konsesjonsperiode som allmennkringkaster opphører ved utgangen av 2009.

Konkurransetilsynet vil på denne bakgrunn anbefale at formidlingsplikten for TV 2 med hjemmel i kringkastingsforskriften § 4-2 oppheves.

Med hilsen

Jostein Skaar (e.f.)
avdelingsdirektør

Henrik Magnus Lande
seksjonsleder

Mottakere:

Kultur- og kirkedepartementet Postboks 8030 Dep 0030 Oslo